

som andre Borgere til at kræve deres formentlige Ret overfor hinanden fastslaaet ved de almindelige Domstole her i Landet, og for saa vidt kunde man jo gøre den Indvending gældende overfor det første af de foreliggende Lovforslag, at en særlig Lovgivning derom og en særlig Domstol dertil ikke vilde være fornøden. Men hertil er der saa svaret og kan der svares fra den anden Side, at en hurtig, billig og endelig Afgørelse er særlig ønskelig i disse Forhold, og at Paakendelse paa retfærdig Maade som oftest kan have Krav paa en særlig faglig Indsigt hos de Dommere, som skulle afgøre Sagen, hvilken Indsigt ikke altid eller maaske ikke i det hele kan ventes at være til Stede ved de almindelige Domstole. Men hertil kommer endnu en Omstændighed, der bevirker, at en særlig Domstol kan betegnes som endnu mere ønskelig, og det er den, at i vore Dage under den udviklede Organisation, som saavel Arbejdsgiverne som Arbejderne have tilvejebragt, vil Regelen være den, at saavel den, som klager, som den, der klages over, ville tilhøre den ene eller den anden af de Organisationer, som henhøre under Arbejdsgivernes eller under Arbejdernes. Det har saa ført til, at der indenfor Organisationerne er tilvejebragt Overenskomster om, hvordan saadanne Stridigheder, som jeg vil kalde Individualstridigheder, skulle afgøres, og det er jo fastslaaet som Regel, at de skulle afgøres ved Voldgift. Derfor ere nu disse personlige Spørgsmaal ikke Genstand for noget af de foreliggende Lovforslag, men derimod det mere omfattende Spørgsmaal, om en mellem en Arbejdsgiver eller Organisation af Arbejdsgivere og en Arbejderorganisation indgaaet Overenskomst er krænkert, altsaa, om en *kollektiv* Arbejdsaftales Forstaaelse og Overholdelse, og Spørgsmaalet om, hvorvidt den er overtraadt eller ikke. Det er paa dette Punkt, at der trænges til en særlig Lovgivning og en særlig Domstol, thi det drejer sig der ofte om meget betydelige økonomiske Interesser. En faglig Domstol er altsaa ikke blot ønskelig for at fremme en hurtig og endelig Afgørelse, men ogsaa for at søge en Standsning af Arbejdet undgaaet. Endelig maa det vistnok indrømmes, at der for disse Kollektivarbejdsaftalers Vedkommende ofte ikke vil være Mulighed for Søgmaal ved de almindelige Domstole, thi her er Tale om Kollektivansvar, og der kan ogsaa være Tale om, hvem der ved en saadan Lejlighed skal være Sagsøger, og hvem der skal være indklaget.

Vi have allerede en Domstol af denne Beskaffenhed, nemlig den permanente Voldgiftsret, som blev nedsat ved kongelig Resolution af 8. Maj 1900 i Henhold til Lov af 3. April 1900, og som er kompetent til at dømme i Sager, der angaa Overtrædelser af den Overenskomst, der er indgaaet imellem de to Centralorganisationer, Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund. Saa vidt mig bekendt findes der ikke nogen anden Overenskomst mellem de to Centralorganisationer end den, der blev afsluttet den 7. September 1899 til Afslutning af den siden sidst i April 1899 etablerede Lockout og den store Arbejdsstrid, som sluttedes ved det Forlig. Dette Forlig indeholder en 12—13 forskellige Punkter, som i øvrigt findes aftrykte i den Beretning, der er afgiven af det Udvalg, hvis Arbejde ligger til Grund for nærværende Lovforslag. Denne permanente Voldgiftsret fik ved den af mig nævnte Lov en begrænset Ret til *Vidneførsel*, hvis der opstaar Strid mellem de to Centralorganisationer om Forstaaelsen eller Opfyldelsen af det nævnte Forlig af 5. September 1899. Jeg tror derfor, at for ærede Medlemmer, der muligvis ikke have haft Lejlighed eller Tid til at gennemgaa disse meget udførlige Dokumenter, som ligge til Grund for de Lovforslag, vi her behandle, og som det jo heller ikke kan nægtes paa sine Steder ere meget vanskelige at forstaa for Folk, der ikke just have gjort sig det til Specialitet at beskæftige sig med disse Sager, kunde det maaske være til nogen Vejledning, naar jeg betegnede det første af de i Dag foreliggende Forslag som gaاعدة ud paa en *Udvidelse af den permanente Voldgiftsrets Kompetence* og samtidig en *Konsolidering af denne Voldgiftsrets Eksistens*. Der gives nemlig Lovregler for det Tilfælde, at de fornødne Valg ikke skulde komme i Stand paa normal Maade. Man udvider derhos den bestaaende Voldgiftsrets særlige Rettigheder til ogsaa at gælde Stridigheder mellem andre Organisationer om Overenskomster, det vil altsaa sige Overenskomster mellem Parter, af hvilke den ene eller begge to ere Organisationer, altsaa ikke blot mellem de to Centralorganisationer. Dernæst gøres, saa vidt jeg har forstaaet Lovforslagets § 16, de Kendelser, de Afgørelser, som finde Sted ved denne saakaldte Voldgiftsret, endelige, saaledes at de ikke kunne gøres til Genstand for Appel til de almindelige Domstole.

Hvad nu Domstolens Konsolidering angaar, foreslaas det her, at naar de ordi-